

Procedure Het Experimentendak.

LIFE@Urban Roofs

Gemeente
Rotterdam

LIFE@UrbanRoofs (LIFE 16 CCA/NL/000096)

Voor het project LIFE@Urban Roofs ontvingen de gemeente Rotterdam en haar partners subsidie van het Europese LIFE-programma voor milieu- en klimaatactie. Het doel van dit project is privépartijen inzicht te geven in de voordelen van multifunctionele daken. Zo komt er meer informatie beschikbaar om investeringen in klimaatadaptatie te stimuleren. Er worden nieuwe samenwerkingsvormen en investeringsmodellen onderzocht en gerealiseerd. Een voorbeeld daarvan is het Rotterdamse Experimentendak.

01

Algemene informatie

Om een duurzame invulling te geven aan platte daken in de stad, willen wij als gemeente Rotterdam kijken naar de diverse mogelijkheden. Dit doet wij via het Multifunctionele Daken programma en als partner in het Nationaal Daken Plan. Als onderdeel van het project LIFE@Urban Roofs, stellen wij een dak beschikbaar om verschillende duurzame experimenten op uit te voeren die bijdragen aan oplossingen voor de klimaatopgave. Wij zijn hiervoor op zoek naar combinaties van deelnemers en experimenten die meerdere functies op het dak (kunnen) combineren.

1.1 Aanleiding

Steden worden steeds drukker en met de aanhoudende verstedelijking zijn het bloeiende concentraties van bevolking en economische activiteiten. De hoge dichtheid van gebouwen en het hoge percentage van ondoordringbare oppervlakken maken steden kwetsbaar voor klimaatverandering, in het bijzonder voor wateroverlast door extreme regenval en hittestress door extreem warme en droge periodes. LIFE is een financieel instrument van de Europese Unie om duurzame en klimaatadaptieve projecten in Europa te stimuleren. LIFE@Urban Roofs is een project wat hieruit is voortgekomen. Dit project is ontstaan om een aanpak te ontwikkelen om private partijen in Rotterdam te stimuleren en te investeren in klimaatadaptieve maatregelen. Deze maatregelen zijn gericht op nieuwe innovaties die kunnen worden gebruikt op het daklandschap van Rotterdam. 'Het Experimentendak' is één van de acties die zijn voortgekomen uit het LIFE@Urban Roofs project.

1.2 Stedelijke opgaven

Rotterdam verandert. Daar moeten we op voorbereid zijn. Hiervoor heeft de gemeente Rotterdam een omgevingsvisie. De Rotterdamse omgevingsvisie vertelt wat voor stad Rotterdam wil zijn op de lange termijn. Om voorbereid te zijn op de toekomst hebben we vijf perspectieven ontwikkeld. Op die manier hebben we het hele grondgebied van Rotterdam in samenhang met elkaar ingevuld. De perspectieven kun je niet los zien van elkaar. Hieronder zijn de vijf perspectieven kort beschreven:

- Compacte stad: Rotterdam als compacte, aantrekkelijke stad aan de rivier
- Productieve stad: Rotterdam biedt ruimte voor de nieuwe economie
- Circulaire stad: Rotterdam biedt ruimte voor duurzame energie en recycling
- Inclusieve stad: Rotterdam biedt ruimte voor ontmoeten en meedoen
- Gezonde stad: Rotterdam maakt gezond leven in de stad mogelijk

Deze perspectieven geven richting aan de ambities van Rotterdam voor de fysieke leefomgeving en zorgen daarmee voor samenhang. Hiermee bieden de perspectieven een 'kompas' voor keuzes en plannen voor de fysieke leefomgeving.

1.3 Doelstelling

Het belangrijkste doel van het project LIFE@Urban Roofs is om private partijen inzicht te geven in de voordelen die een multifunctioneel dak kan opleveren. Uiteindelijk is er dan meer informatie beschikbaar om investeringen in klimaatadaptatie te stimuleren. Hiervoor worden nieuwe samenwerkingsvormen en investeringsmodellen onderzocht en daadwerkelijk gerealiseerd.

Het experimentendak wordt ontwikkeld om innovaties op het gebied van multifunctionaliteit te testen. Deelnemers gebruiken het dak voor onderzoeken en demonstraties. Doel is het testen en demonstreren van innovatieve, multifunctionele en duurzame dakinrichtingen ('proof of concept'). Dit biedt een podium voor leveranciers, beheerders, eigenaren, kennisinstellingen en gebruikers om kennis en ervaringen te ontwikkelen en te delen, zowel met bewezen als nieuwe concepten.

1.4 Het dak

Het Experimentendak heeft een oppervlakte van minimaal 500 m² en maximaal 1000 m². In een periode van minimaal 1 tot maximaal 5 jaar kunnen er nieuwe technologieën getest en gemonitord worden, om met deze resultaten, investeringen in innovatieve klimaatadaptatieve maatregelen op daken te stimuleren. Het dak zal ingedeeld worden in plots van 50m². De maximale belasting van het dak is maximaal 110 kg/m², wat een beperkende factor is, die op veel bestaande daken in de stad een rol zal spelen. Daarom is er bewust voor gekozen de constructie niet te verstevigen.

1.5 Locatie

De gemeentelijke locatie Kleinpolderplein (KPP) bevindt zich tussen de rijksweg A20 en het Schie-Schiekanaal. De locatie ligt zuidwestelijk ten opzichte van het verkeersplein Kleinpolderplein. De locatie Kleinpolderplein heeft een oppervlak van circa 4,4 hectare en is ongeveer 400m lang en gemiddeld 170 m breed (Zondag, 2006). De locatie Kleinpolderplein omvat 7 panden (excl. de loods en garage) met een totaal vloeroppervlak van circa 36.740 m². Hiervan wordt – een deel van - het dak van gebouw C (garage) gebruikt voor de experimenten.

Locatie van 'Het Experimentendak'

1.6 Wat te verwachten van de Gemeente Rotterdam

De gemeente Rotterdam zal het volgende bieden binnen dit project:

- De gemeente Rotterdam maakt het dak geschikt voor experimenten. De financiering van het experiment ligt bij de deelnemende partijen.
- De gemeente Rotterdam zorgt voor een optimale indeling en toegankelijkheid van de kavels.
- De gemeente Rotterdam heeft een centrale rol bij het maken van afspraken rondom verantwoordelijkheden/aansprakelijkheid indien schade ontstaat bij een experiment.
- De gemeente Rotterdam zal dienen als vraagloket voor de experimenterende partijen.
- De gemeente Rotterdam voert coördinatie op het dak tijdens de experimenten en zorgt voor de afstemming met de EU inzake het LIFE@Urban Roofs project.
- De gemeente Rotterdam neemt een actieve rol in het communiceren en publiceren van zowel de experimenten, als de resultaten van de experimenten.

02

Spelregels deelname (2023)

Het Experimentendak biedt een podium voor leveranciers, beheerders, eigenaren en kennisinstellingen om kennis en ervaringen te ontwikkelen en te delen, zowel met bewezen als nieuwe concepten. Leveranciers, innovatoren en producenten krijgen de mogelijkheid om nieuwe technologieën hier te plaatsen en te testen. Doel is het komen tot een 'proof of principle'.

2.1 De spelregels van 'Het Experimentendak' op een rij

Om deel te kunnen nemen aan het Experimentendak, moet worden voldaan aan voorwaarden die vanuit het programma LIFE@Urban Roofs zijn opgesteld. Hieronder de volgende spelregels:

1. Een deelnemer beschikt over een product voor een innovatief klimaatadaptieve technologie. Dit houdt in dat het product een effectieve aanpassingsmaatregel toepast op het gebied van klimaatverandering.
2. Het product heeft een dakfunctie die bijdraagt aan een combinatie (minimaal 2) van de volgende functies:
 - Groene daken zorgen voor vergroening en biodiversiteit in de stad
 - Blauwe daken bergen water en zorgen voor vertraagde afvoer
 - Gele daken wekken duurzame energie op
 - Rode daken faciliteren sociale functiesEn eventueel ook voor de functies:
 - Oranje daken worden gebruikt voor mobiliteit
 - Parse daken zorgen voor wonen op daken
 - Grijs daken zorgen voor technische functiesDaarin zijn we op zoek naar gouden combinaties, waarin multifunctionaliteit tot uiting wordt gebracht.
3. Zowel de kosten als de baten van het product moeten inzichtelijk worden gemaakt. Hiervoor kan de binnen LIFE@Urban Roofs ontwikkelde Maatschappelijke Kosten/Baten Analyse (MKBA) gebruikt worden.
4. De effecten van het product moeten inzichtelijk worden gemaakt. Deze worden gecontroleerd en worden gebruikt om te evalueren en te valideren. Dit moet leiden tot de ontwikkeling van een overdraagbare en repliceerbare blauwdruk.

5. Het experiment is demontabel. Het kan makkelijk aangelegd en verwijderd worden van het Experimentendak.
6. We verwachten dat initiatiefnemers op basis van 'proof of principle' klanten daadwerkelijk kunnen gaan bedienen.
7. Elk experiment duurt 1 jaar. Daarna zal er opnieuw een inschrijving plaatsvinden om gebruik te mogen maken van 'Het Experimentendak'. Lopende experimenten kunnen hernieuwd in aanmerking komen voor een plot.

2.2 In te dienen om deelname mogelijk te maken

Er moet een plan van aanpak worden ingediend. Hiervoor is er een template beschikbaar, waarin staat beschreven welke informatie er minimaal moet worden geleverd over het experiment. (Zie *template: plan van aanpak*)

2.3 Planning

Start aanmeldingsprocedure	In week 36 (4-10 september 2023)
Deadline indienen plan van aanpak	Vrijdag 6 oktober 2023 12:00 uur
Bijeenkomst beoordelingscommissie	In week 41 of 42 (9-22 oktober 2023)
Bekendmaking selectie	In week 43 (23-29 oktober 2023)
Startdatum experimenten op het dak	November/december 2023
Einddatum experimenten op het dak	November/december 2024

03

Selectieprocedure (2023)

3.1 Beoordelingscriteria

De deelnemers aan 'Het Experimentendak' binnen LIFE@Urban Roofs, dienen een bijdrage te leveren aan de uitgangspunten van het overkoepelende project. Daarom worden de Plannen van Aanpak zo open mogelijk beoordeeld, dit om kansen beschikbaar te stellen voor een breed scala aan initiatiefnemers.

De beoordeling zal op basis van de onderstaande selectiecriteria plaatsvinden conform het beoordelingsformulier uit Bijlage 1:

- Voldoen aan technische voorwaarden (zoals de statische belasting van maximaal 110 kg/m², toepasbaarheid op het betreffende dak, (de)montabiliteit, etc.)
- Aansluiting bij uitgangspunten van LIFE@Urban Roofs
 - Slimme dakoplossingen
 - Multifunctionele daken (minimaal 2 dakfuncties)
 - Het moet een bijdrage leveren aan klimaatadaptie, overige functies zijn een 'plus'.

Verder bestaat vanuit de gemeente Rotterdam ook de wens om in te zetten op inheemse biodiverse beplanting op het Experimentendak. Het College van Burgemeester en Wethouders heeft eind 2020 de uitvoeringsagenda biodiversiteit vastgesteld. Biodiversiteit is goed te combineren met de uitgangspunten van het LIFE@Urban Roofs project en wordt dan ook meegenomen in de selectiecriteria (als 'plus').

3.2 Beoordelingscommissie

De plannen van aanpak worden beoordeeld door een beoordelingscommissie waarin de volgende expertises zitting nemen:

- Projectmanager Experimentendak
- Transitie manager Kleinpolderplein
- Expert multifunctionele daken
- Expert klimaatadaptatie
- Expert in ecologie
- Vertegenwoordiger Hogeschool Rotterdam

Om een gelijk en vrij speelveld te creëren, zullen -in voorkomende gevallen- commissieleden geen initiatieven beoordelen waaraan zij gelieerd zijn.

Aan de hand van de bovengenoemde criteria zal de beoordelingscommissie, de beste innovaties kiezen om op het Experimentendak hun innovaties te testen. De beoordelingscommissie gaat niet in discussie over de inhoudelijke beoordeling en de selectie van de experimenten.

Er kunnen maximaal 20 experimenten gelijktijdig worden uitgevoerd. De uiteindelijke beschikbaarheid van vrije plots hangt onder andere af van het al dan niet verlengen van huidige experimenten.

04

Aanmoedigingsprijzen (2023)

Voor MKB-bedrijven zijn 3 aanmoedigingsprijzen beschikbaar.

Deze prijzen worden door de beoordelingscommissie toegekend aan de drie initiatiefnemers die de 3 meest aansprekende experimenten uit gaan voeren op het Experimentendak (beoordeeld op basis van het plan van aanpak).

De volgende prijzen worden ter beschikking gesteld:

1e prijs	€ 5.000 (incl BTW)
2e prijs	€ 4.000 (incl BTW)
3e prijs	€ 3.000 (incl BTW)

Over de toekenning van de aanmoedigingsprijzen kan niet gediscussieerd worden.

Bijlage

Beoordelingsformulier

1. Knock-out criteria

1) Volledigheid

- Plan van aanpak is beschikbaar en compleet
- Ja /nee -> bij nee wordt plan van aanpak niet in behandeling genomen

2) Voldoen aan technische voorwaarden

- Voldoet het plan van aanpak aan de technische voorwaarden?
- Ja /nee -> bij nee wordt plan van aanpak niet in behandeling genomen

3) Bijdrage aan klimaatadaptatie

- Levert het experiment een bijdrage aan klimaatadaptatie?
- Groene of blauwe dakfunctie zijn dus noodzakelijk.
- Ja /nee -> bij nee wordt plan van aanpak niet in behandeling genomen

4) Multifunctionaliteit

- Levert het experiment een bijdrage aan minimaal 2 dakfuncties
- Ja /nee -> bij nee wordt plan van aanpak niet in behandeling genomen

Bij 4x ja, worden wordt het plan van aanpak beoordeeld op basis van onderstaand schema:

2. Beoordelingscriteria

1) Aansluiting bij uitgangspunten van LIFE@Urban Roofs

- Slimme dakoplossingen
 - Op 5-puntsschaal. 0 is totaal niet slim, 5 is uitermate slim.
 - Minimaal 0 punten, maximaal 5 punten
- Multifunctionele daken (minimaal 2 dakfuncties)
 - De 7 dakfuncties (kleuren) uit paragraaf 2.1 worden onderkend
 - Elke dakfunctie is 1 punt waard, met een maximum van 5 punten
 - Minimum score is dus 2, maximum score is 5.

2) Levert het experiment ook een bijdrage aan inheemse biodiverse beplanting?

Geen bijdrage / niet van toepassing	0 punten
Enigszins een bijdrage	1 punt
Gemiddelde bijdrage	3 punten
Flinke bijdrage	5 punten

De maximale totaalscore bedraagt dus 15 punten, de minimale totaalscore bedraagt minstens 2 punten.

De experimenten met de hoogste totaalscores die voldoen aan de 'knock out criteria' komen in aanmerking voor een plot op het Experimentendak.

De gemeente Rotterdam houdt zich het recht voor om minder dan de beschikbare plots toe te kennen, mochten er niet genoeg initiatiefnemers zijn die voldoen aan de knock out criteria'.